

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7T/54/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621010420
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. Mgr. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1621010420.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky samosudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou v trestnej veci obžalovaného E. W., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14. apríla 2022 v Malackách, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný

E. W., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bydliskom J., adresa na doručovanie: Q. XXXX/X, J.

sa uznáva za vinného, že

dňa 16.12.2020 v čase okolo 14.00 h v Stupave pri Duklianskej ulici v lokalite Munkáč pri diere v kamennom múre pri betónovom chodníku, po otázke poškodenému H. G. „Nemáš peniaze?“, zabránil poškodenému v odchode, začal sa strkať s poškodeným, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem, následne začal poškodenému prehľadávať vrecká, čomu sa poškodený bránil tak, že rukami a nohami odtlačal obvineného, čo sa mu nepodarilo, pričom obvinený z ľavého vonkajšieho náprsného vrecka čiernej bundy zn. Benger vzal poškodenému mobilný telefón zn. LG, zlatej farby, bez bližšieho popisu v hodnote 50,- Eur s telefónnym číslom XXXX/XXX XXX, po čom od ďalšieho konania upustil a odchádzal od poškodeného, pri odchode si poškodený pýtal mobilný telefón naspäť, na čo obvinený povedal „Chceš, aby som ťa dobil?“ a odišiel, čím poškodenému H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., C. XXX/X, spôsobil škodu vo výške 50,- Eur,
t e d a

proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci,

č í m s p á c h a l

zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa mu
ukladá

podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Trestného zákona a s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 41 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 prvá veta Trestného zákona súd zrušuje výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky z 18. decembra 2020, sp. zn. 1T/107/2020, právoplatnom dňa 01. januára 2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd odkazuje poškodeného H. G., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bydliskom C. XXX/X, XXX XX J. s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Malacky podala dňa 14. septembra 2021 Okresnému súdu Malacky obžalobu č. 1Pv 480/20/1106-21 na obžalovaného E. W. pre prečin zločin lúpeže § 188 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rámci ktorého vypočul obžalovaného E. W., poškodeného H. G., prečítaním súd oboznámil podstatné listinné dôkazy, najmä znalecký posudok ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2020/14228 znalca z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistickej biológie a kriminalistickej genetickej analýzy čl. 41-44, zápisnicu o vydaní veci čl. 45, zápisnicu o obhliadke miesta činu čl. 49-50, správu O2 Slovakia s.r.o. čl. 64-76 zo dňa 30.12.2020, správu O2 Slovakia, s.r.o. zo dňa 28.03.2021 čl. 78 a zo dňa 19.07.2021 čl. 80, zápisnicu o rekognícii osoby čl. 52-62, aktualizovaný odpis z registra trestov, centrálnu evidenciu správnych deliktov a priestupkov a zo spisového materiálu sp.zn. 1T/107/2020 trestný rozkaz Okresného súdu Malacky zo dňa 18.12.2020, právoplatný dňa 01.01.2021.

Obžalovaný E. W. vypovedal, že je nevinný. On išiel po parku, išiel k takej diere, je to také úzke miesto, nakoľko nechcel piť na verejnosti, chcel si tam vypiť víno. Oproti nemu išiel poškodený so psom, začal naňho štekať jeho pes. Poškodený povedal, ako sa míňali, že nech naňho pes nešteká, že obžalovaný je vyjebaný feťák. Ako sa míňali, obžalovaný pristupoval k poškodenému, že čo si to dovoľuje. Poškodený sa asi potkol a spadol na zem. Obžalovaný mu chcel pomôcť dvihnúť sa, zdrapol ho niekde za bundu, nech sa rozprávajú po stojačky. Mohol ho chytiť niekde v strede bundy, možno za rukáv. Ako bol poškodený na zemi, začal naňho útočiť, odtláčal ho a kopol ho do nohy. Poškodený ho udrhel len slabo, nechcel mu to vrátiť. Obžalovaný ho prestal dvíhať. Obžalovaný chcel, aby sa mu ospravedlnil. Neospravedlnil sa mu, niečo si tam mrmlal, tak ho pustil, zobral si víno a išiel preč. Obžalovaný vypovedal, že od poškodeného si nič nepýtal, jeho telefón nemal. V čase skutku obžalovaný nemal trvalé zamestnanie, príležitostne pomáhal matke, otcovi a starej matke, ktorí mu finančne vypomáhali. Priznal, že minulosti páchal priestupky proti majetku, páchal aj trestné činy krádeže, ku ktorým sa aj priznal. Jeden trestný čin bol taký, že čašníčkovi vypadla peňaženka a on ju dvihol.

Svedok- poškodený H. G. vypovedal, že sa vracal so psom z prechádzky od štadióna. Prechádzal cez uličku pri potoku Munkač. Obžalovaného videl a on išiel od mesta v uličke. V uličke k nemu pristúpil obžalovaný, pýtal peniaze, poškodený mu povedal, že nemá peniaze. Bránil mu v ceste, začali sa naťahovať ručne, dostali sa do fyzického kontaktu. Obžalovaný sa mu postavil do cesty telom, poškodený ho chcel obísť a on mu v tom bránil. Pri tom padol na zem, na chrbát. Ako ležal na zemi, začal mu obžalovaný prehľadávať vrecká, poškodený mal bundu, kde mal dve dolné vrecká, jedno horné a jedno vnútorné. Prehľadal mu všetky vrecká. V hornom vonkajšom vrecku mal mobil a obžalovaný mu ho vytiahol. Stál nad ním. Stále si pýtal peniaze, poškodený peniaze nemal aj mu to povedal. Poškodený z neho mal strach. Keď sa poškodený postavil zo zeme, obžalovaný mohol byť už 10 m od neho, išiel smerom do mesta. Poškodený vedel, že mu vytiahol ten mobil, išiel za ním pár metrov, aby mu vrátil mobil. Obžalovaný mu nechcel vrátiť mobil a ešte sa pýtal či chce dostať. Potom ako išiel kúsok za obžalovaným, sa otočil a išiel domov. Prezliekol sa a išiel na políciu. Ku skutku ďalej uviedol, že obžalovanému žiadne vulgárne slovo nepovedal. Na vôdzke mal malého bieleho teriéra, nepamätá si, či pes štekal. V rukách obžalovaného videl menší kus cigarety. Obžalovaný ho nechcel zdvihnúť zo zeme a nechcel ospravedlnenie, pýtal si od neho peniaze. V čase skutku mal pri sebe mobil a psa na vôdzke, kľúče ani iné veci pri sebe nemal. Obžalovaný mu prehľadal vrecká až keď ležal na zemi. Poškodený uviedol, že mu rozopol bundu, ale vo výsluchu v prípravnom konaní uviedol, že mu ju nerozopol. Tento rozpor vysvetliť nevedel. Obžalovaný mu prezrel aj vrecká na teplákoch. Mobil mu zobral z vrecka z

hornej časti bundy zvonku. Poškodený mal aj vnútorné vrecko, ktoré mu obžalovaný prezrel, ale v ňom nič nemal. Hneď ako prišiel domov volal matke cez počítač a išiel na políciu.

Podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku sa na návrh obhajcu obžalovaného čítala zápisnica o skoršej výpovedi svedka-poškodeného H. G., v rámci ktorej uviedol, že niekedy v polke decembra 2020 okolo 13-14 hod. sa vracal domov okolo štadióna lesnou uličkou zvanou Munkáč. Obžalovaný ho zastavil a spýtal sa ho, či nemá peniaze. Poškodený mu povedal, že nemá a chcel ísť ďalej. Obžalovaný sa mu postavil do cesty a začali spolu zápasiť. Pri zápasení sa ocitol na zemi, asi sa o neho potkol. Obžalovaný mu začal rozopínať vrecká na bunde a z horného vrecka mu vzal mobil LG zlatej farby, ktorý mal od mamy. Používal telefónne číslo XXXXXXXXXX. Nepovedal obžalovanému, že je vyjebaný feťák. Peniaze nemal a obžalovaný mu telom bránil v odchode, následne sa oňho poškodený potkol a spadol na zem. Ako bol na zemi začal mu obžalovaný prehľadávať vrecká. Poškodený sa mu to snažil zabrániť, ale neúspešne. Rukou mu prechádzal po bunde aj mu rozopínal vrecká. Obžalovaný stál nad ním nepridržiaval ho. Snažil sa zistiť, či má vo vreckách peniaze, ale poškodený nemal okrem mobilu nič. Mobil mal v ľavom hornom vrecku z vnútornej strany, ale vrecko bolo dostupné z vonkajšej strany. Bundu mu obžalovaný nerozopol. Keď mu obžalovaný zobral mobil išiel preč smerom do centra Stupavy. Poškodený ohľadom svojej váhy a výšky uviedol, že má 150 cm a 60 kg.

K výpovedi svedka sa obžalovaný vyjadril tak, že svedok nehovorí pravdu, jeho úmyslom bolo, aby sa mu ospravedlnil.

Zo znaleckého posudku ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2020/14228 vypracovanom Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru vyplynulo, že znalec zisťoval prítomnosť DNA na stopách - ohorok a bunde. Na cigaretovom ohorku znalec nezistil prítomnosť DNA poškodeného H. G.. Znalec z bundy (vec vydaná poškodeným) získal stopy, ktoré označil ako stopa 1-1 (ster z povrchu prednej vonkajšej strany bundy v okolí náprstného vrecka), stopa 1-2 (ster z povrchu prívesku bežca zipsu na náprstnom vrecku, stopa 1-3 (ster z povrchu prednej vonkajšej strany bundy v okolí ľavého dolného vrecka, stopa 1-4 (ster z povrchu prívesku bežca zipsu na ľavom dolnom vrecku, stopa 1-5 (ster z povrchu prednej vonkajšej strany bundy v okolí vrecka na ľavom rukáve, stopa 1-6 (ster z povrchu prívesku bežca zipsu na vrecku na ľavom rukáve), stopa 1-7 (ster z povrchu prednej vonkajšej strany bundy v okolí pravého dolného vrecka), stopa 1-8 (ster z povrchu prívesku bežca zipsu na pravom dolnom vrecku a stopa 1-9 (ster z povrchu prívesku bežca zipsu na rozopnutie bundy. Na stopách č. 1-5 (okolie vrecka na ľavom rukáve), 1-6 (zips na vrecku na ľavom rukáve) a 1-7 (okolie pravého dolného vrecka) bola zistená DNA obžalovaného.

Z listu O2 Slovakia s.r.o. zo dňa 30.12.2020 vyplynulo, že SIM karta s tel. č. XXXX XXX XXX bola odo dňa 16.12.2020 použitá v mobilnom zariadení IMEI XXX XXX XXX XX a IMEI XXX XXX XXX XX. Ďalej z listu O2 Slovakia s.r.o. zo dňa 28.03.2021 vyplynulo, že komunikácia telekomunikačného zariadenia s číslom IMEI XXX XXX XXX XX v mobilnej sieti prebiehala len dňa 16.12.2020 so SIM kartou s telefónnym číslom XXXX XXX XXX. Následne prebiehala prostredníctvom telekomunikačného zariadenia s číslom IMEI XXX XXX XXX XX s tel.č. XXXX XXX XXX.

Medzi stranami nebolo sporné, že obžalovaný sa s poškodeným stretli v Stupave v uličke pri potoku, pričom išlo o úzke miesto na prechod. Ďalej zhodne obžalovaný aj poškodený vypovedali, že poškodený spadol a to v dôsledku toho, ako k nemu obžalovaný pristupoval a on sa potkol. Vyplynulo to z výsluchu obžalovaného a poškodeného. Následný priebeh skutku bol popisovaný obžalovaným a poškodeným rozdielne.

Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach dospel súd k záveru, že obžalovaný spáchal zločin lúpeže tak, ako mu je kladené za vinu obžalobou. Súd uveril výpovedi poškodeného, ktorý uviedol, že potom ako padol na zem na chrbát, obžalovaný ho začal prehľadávať. Znaleckým skúmaním bolo preukázané, že DNA obžalovaného sa našla na ľavom rukáve a na bežci zipsu ľavého rukáva bundy ako aj v okolí pravého dolného vrecka. Uvedený dôkaz vylučuje tvrdenia obžalovaného, že mu chcel „iba“ pomôcť sa zdvihnúť. Preukazuje práve tvrdenie poškodeného, že ho obžalovaný prehľadával. Súd má za to, že obžalovaný nemohol zdvíhať poškodeného zo zeme (ako popísal - zdrapnutie za bundu) a nechať pritom stopy na okolí dvoch vreciek bundy (pravé dolné vrecko a vrecko na ľavom rukáve), ktoré sú od seba vzdialené a zároveň aj na bežci zipsu ľavého rukáva. Verzia obžalovaného o zdvíhaní je značne nepravdepodobná. Ak by obžalovaný poškodeného

zdvíhal za vačky (kde boli nájdené stopy jeho DNA) takýmto spôsobom by sa mu poškodeného postaviť nepodarilo. Keby chcel obžalovaný poškodeného zdvihnúť, mohol mu podať ruku.

Ďalej súd poukazuje na to, že obaja aj obžalovaný aj poškodený sa dostali do konfliktu, pričom obžalovaný tvrdil, že v dôsledku toho, že mu poškodený povedal, že je „vyjebaný feťák“ a poškodený tvrdil, že v dôsledku toho, že k nemu obžalovaný pristúpil a pýtal peniaze. Verzii obžalovaného, že napriek vulgárnej nadávke poškodeného ho mal dobrosrdečne zdvíhať zo zeme súd neuveril. Takéto správanie obžalovaného, ktorý najprv príde do konfliktu s poškodeným za jeho nadávku, no následne sa mu snaží pomôcť vstať nedáva logiku. Zmenu v správaní obžalovaného nemožno logicky vysvetliť. Preto súd uveril popísanému priebehu skutku práve poškodenému, do ktorého zapadajú aj výsledky analýzy DNA. Je dôležité vziať do úvahy aj telesnú konštrukciu v čase skutku poškodeného, ktorý má 150cm a 60kg a obžalovaného 180cm a 110 kg. Keď sa obžalovaný so svojou telesnou konštrukciou postavil nad na zemi ležiaceho poškodeného a začal ho prehľadávať, stačilo mu minimálne fyzické úsilie, aby dosiahol, čo chcel a prekonal prípadný odpor poškodeného. To, že nenašli stopy DNA na v okolí náprstného vrečka ani na bežci zipsu tohto vrečka nevylučuje, že skutok spáchal obžalovaný, predmetnú bundu mal na sebe oblečenú poškodený, ktorý bol aj určitý čas po skutku v nej oblečený, čo znamená, že mohlo dôjsť k zotretiu stôp DNA z uvedených častí bundy. Na spáchaný skutok nemá vplyv ani to, že poškodený najprv v prípravnom konaní vypovedal, že obžalovaný mu bundu nerozopol a pri výsluchu na súde, že mu bundu rozopol. Skutočnosť, že poškodený v rámci rekognície osoby nespoznal obžalovaného nevylučuje samotnú prítomnosť obžalovaného pri skutku, keďže sám obžalovaný stretnutie s poškodeným v danom čase a mieste potvrdil.

Verzii poškodeného svedčí aj správa spoločnosti O2, z ktorej vyplýva, že komunikácia prostredníctvom zariadenia s IMEI číslom XXX XXX XXX XX s tel.č. XXXX XXX XXX prebiehala len dňa 16.12.2020 (deň skutku) a následne už bolo tel.č. XXXX XXX XXX v zariadení s IMEI číslom XXX XXX XXX XX od 17.12.2020 až do 28.03.2021 (deň vyhotovenia správy). Poškodený používal telefónne číslo XXXX XXX XXX, pričom v deň lúpeže mu telefón (s IMEI č. XXX XXX XXX XXX XX odcudzil obžalovaný a tento telefón už následne nepoužíval a od nasledujúceho dňa už používal iný telefón (s IMEI č. XXX XXX XXX XX), číslo mu však zostalo.

Súd ďalej dodáva, že v prípade, ak obžalovaný uvádza iný priebeh skutkového deja, než je uvedený orgánmi činnými v trestnom konaní v obžalobe, respektíve ak vysloví domnienku, že od poškodeného nepýtal peniaze, nevzal mu telefón, neznamená to, a priori, že súd má rozhodnúť podľa zásady „in dubio pro reo“, pretože je tu pochybnosť vyvolaná tvrdením obžalovaného. Trestný poriadok totiž nepozná zásadu, že obžalovaného treba vždy oslobodiť, ak tvrdí, že sa nedopustil žalovaného trestného činu. Súd musí použiť zásadu „in dubio pro reo“ len vtedy, ak aj po riadnom vyhodnotení dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) zostanú o okolnosti, či sa stal žalovaný skutok alebo či ho spáchal obžalovaný, rozumné pochybnosti. O takýto prípad však v posudzovanej veci nejde.

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenie súd dospel k záveru, že skutok uvedený v obžalobe, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, sa stal a spáchal ho práve obžalovaný E. W.. Reťaz usvedčujúcich dôkazov je ucelená a nevzbudzuje žiadne relevantné pochybnosti o vine obžalovaného, ktorý mal možnosť, ako aj príležitosť, spáchať stíhaný skutok. Obžalovaný teda použil násilie voči poškodenému s úmyslom zmocniť sa cudzej veci (pýtal peniaze, ktoré poškodený nemal, tak mu vzal jediná vec, čo poškodený pri sebe mal a to mobilný telefón). Platí, že trestný čin je spáchaný násillím, ak páchatel na jeho spáchanie použije fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby, z tohto hľadiska spravidla ide o prekonanie alebo zamedzenie kladenému alebo očakávanému odporu, nie je teda podmienkou, aby napadnutý kládol odpor; násilie musí byť prostriedkom nátlaku na vôľu napadnutého, pričom násilie spravidla smeruje proti tomu, kto má vec u seba. V prejednávanej konkrétnej veci za násillie posúdil súd konanie obžalovaného, ktorý sa počas priebehu skutku postavil nad na zemi ležiaceho poškodeného a začal ho prehľadávať. Napriek tomu, že poškodený sa snažil obžalovanému brániť (obžalovaného aj kopol, čo potvrdil sám obžalovaný), obžalovanému sa podarilo mu vytrhnúť z vrečka mobilný telefón.

Len pre úplnosť súd dodáva, že zločin lúpeže je dokonaný už hrozbou bezprostredného násillia (postavenie sa nad poškodeného, zabránenie mu v tom, aby mohol vstať a prehľadávanie vreciek) voči poškodenému s cieľom zmocniť sa cudzej veci (pretože len to sú obligatórne znaky základnej skutkovej podstaty zločinu lúpeže), pričom, z hľadiska dokonania predmetného zločinu, je bez významu, či sa podarilo alebo nepodarilo páchatelovi aj získať nejaké finančné prostriedky (peniaze pri sebe poškodený nemal, tak sa obžalovaný zmocnil mobilného telefónu). Použitie fyzického násillia proti telesnej integrite poškodeného bolo preto prostriedkom k zmocneniu sa mobilného telefónu a predchádzalo mu. Smerovanie úmyslu obžalovaného zmocniť sa finančných prostriedkov poškodeného možno vyvodit' z toho, že obžalovaný výslovne pýtal od poškodeného peniaze.

Z hľadiska subjektívnej stránky posúdil súd konanie obžalovaného ako priamy úmysel v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona, pretože obžalovaný chcel finančné prostriedky od poškodeného za každú cenu, teda aj za použitia fyzického násillia.

Vzhľadom na uvedené súd uznal aj obžalovaného Mareka Zabáka vinným za spáchanie zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

K výroku o treste a náhrade škody:

V súvislosti s výrokom o treste je primárne nevyhnutné uviesť, že Trestný zákon vo svojich ustanoveniach, najmä v ustanoveniach deklarujúcich zásady ukladania trestov, poskytuje ochranu spoločnosti pred trestnými činmi v podobe trestov a to tak, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorit' podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny života súčasne iných odradiť od páchania trestných činov za súčasného vyjadrenia morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Keďže uvedený cieľ, t. j. zabránenie v ďalšom páchaní trestnej činnosti zároveň naplňa aj ochranu spoločnosti, treba mať pri voľbe druhu trestu a jeho výmery túto skutočnosť vždy na zreteli.

Všetky okolnosti prípadu však treba nielen zisťovať, ale aj objektívne, t. j. bez preceňovania alebo podceňovania niektorých z nich komplexne hodnotit' a mať pritom na zreteli, že bližšie sú konkretizované v ďalších ustanoveniach Trestného zákona, najmä v ustanoveniach o poľahčujúcich a pritažujúcich okolnostiach (§ 36 Trestného zákona a § 37 Trestného zákona) a v ustanoveniach upravujúcich zásady ukladania trestov (§ 34 Trestného zákona).

Pri ukladaní trestu súd vychádzal primárne z ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona, ktoré stanovuje súdu povinnosť ukladať súhrnný trest, pri zbíhajúcich sa trestných činoch, podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin najprísnejšie trestný, teda podľa zásad pre ukladanie úhrnného trestu a to v danom prípade podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona.

K povinnosti ukladať v danej veci súhrnný trest súd pripomína, že trestné činy sú spáchané v súbehu (tzv. konkurencia trestných činov) vtedy, ak páchatel spáchal dva alebo viacero trestných činov skôr, ako bol pre niektorý z nich odsúdený, t.j. skôr ako bol za taký trestný čin vyhlásený odsudzujúci rozsudok súdom prvého stupňa alebo skôr ako bol obvinenému doručený trestný rozkaz. Práve časový moment spáchania trestného činu pred alebo po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa pre iný páchatelov trestný čin odlišuje súbeh od recidívy a má aj výrazne odlišné účinky pri ukladaní trestu pri tzv. mnohosti trestnej činnosti toho istého páchatela.

Zo spisového materiálu Okresného súdu Malacky sp.zn. 1T/107/2020 súd zistil, že obžalovaný bol odsúdený trestným rozkazom z 18. decembra 2020, č.k. 1T/107/2020-60, právoplatným dňa 01.01.2021, za spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, pričom uvedený skutok spáchal dňa 25.06.2020. Súd ustálil, že trestný rozkaz sp.zn. 1T/107/2020 bol obžalovanému doručený dňa 23.12.2020, a nie dňa 23.11.2020 (ako je nesprávne uvedené na doklade o doručení), nakoľko trestný rozkaz bol vydaný až dňa 18.12.2020 a zásielka spolu s trestným rozkazom bola podaná na pošte dňa 23.12.2020, teda v ten istý deň, kedy si ju aj obžalovaný vyzdvihol.

Z uvedeného je zrejmé, že v súbehu sú tie trestné činy spáchané obžalovaným, ktorých sa dopustil pred dňom 23.12.2020, kedy bol obžalovanému doručený trestný rozkaz. Vzhľadom na uvedené súd postupoval podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona.

Najprísnejším z dvoch zbiehajúcich sa trestných činov v zmysle § 42 ods. 1 Trestného zákona, je zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, preto súd vychádzal pri ukladaní trestu z trestnej sadzby tohto prečinu, pričom výška trestnej sadzby stanovená zákonom pri tomto prečine je v rozpätí 3 roky až 8 rokov.

Súd u obžalovaného nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti. Príťažujúcu okolnosť súd zistil jednu, a to recidívu podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, nakoľko obžalovaný už bol v minulosti pred spáchaním prejednávanych skutkov súdne trestaný, a to trestným rozkazom Okresného súdu Malacky z 30. apríla 2020, sp.zn. 3T/23/2020, právoplatným dňa 03. júna 2020, za spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok. Súd neprihliadal na ďalšiu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (spáchanie viacerých trestných činov), pretože spáchanie druhého (a viacerých) trestného činu ako príťažujúcej okolnosti sa nepoužije, ak je potrebné z dôvodu viacčinného súbehu trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom (resp. obzvlášť závažným zločinom), aplikovať asperačnú zásadu v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona. Spáchanie druhého trestného činu popri zločine, je totiž okolnosťou podmieňujúcou použitie prísnejšej trestnej sadzby podľa uvedeného ustanovenia. Platí teda, že okolnosť podmieňujúca použitie prísnejšej trestnej sadzby môže byť takto použitá nielen podľa úpravy obsiahnutej v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona (v jeho príslušnom vyššom odseku), ale aj v ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2, resp. § 42 ods. 1 Trestného zákona). Ak je potom takto použitá, jej duplicitnému použitiu ako príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona bráni zásada „ne bis in idem“ vyjadrená v § 38 ods. 1 Trestného zákona. Nakoľko obžalovanému bolo potrebné ukladať súhrnný trest za 1 zločin a 1 prečin (spáchané vo viacčinnom súbehu), bolo potrebné podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona upraviť trestnú sadzbu aplikáciou asperačnej zásady.

Nakoľko pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností je u obžalovaného v pomere 0:1 v prospech príťažujúcich okolností, dochádza k úprave trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona, avšak zároveň je v zmysle vyššie uvedeného potrebné vykonať úpravu trestnej sadzby aj podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. S poukazom na rozhodnutie R 32/2009, ale aj napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 07. decembra 2016, sp. zn. 1To/122/2016, sa konkrétne rozpätie trestnej sadzby v danom prípade určuje tak, že najprv sa urobí úprava trestnej sadzby podľa § 38 Trestného zákona a až následne podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona. Naznačeným postupom došlo najskôr k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu k rozpätiu trestnej sadzby od 56 mesiacov (4 roky a 8 mesiacov) až 8 rokov (60 mesiacov : 3 = 20 mesiacov, teda 20 mesiacov je jedna tretina z rozdielu základnej trestnej sadzby, o ktoré sa zvyšuje dolná hranice trestnej sadzby). Na to došlo k zvýšeniu hornej hranice trestnej sadzby v rámci asperačnej zásady, pričom v tomto prípade sa (základná, neupravená) horná hranica trestnej sadzby uvedená v osobitnej časti Trestného zákona zvyšuje o jednu tretinu bez ohľadu na dolnú hranicu trestnej sadzby, teda v danom prípade o 32 mesiacov (8 rokov : 3 = 32 mesiacov, t.j. o 2 roky a 8 mesiacov. Uvedeným postupom došlo k výslednej úprave trestnej sadzby trestu odňatia slobody a to 4 roky a 8 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov.

Pri ukladaní trestu súd zohľadnil osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy, pričom v tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať (okrem odsúdenia za skutok spáchaný v súbehu s prejednanou trestnou činnosťou) aj na odsúdenie obžalovaného na Okresnom súde Malacky sp. zn. 3T/23/2020, kde bol trestným rozkazom z 30. apríla 2020 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok. Z registra priestupkov vyplýva, že obžalovaný má 9 záznamov. V roku 2016 spáchal 3 priestupky dopravného charakteru a zvyšných 6 priestupkov spáchal v roku 2019, pričom vo všetkých prípadoch išlo o priestupky proti majetku - krádež tovaru (potravinu a alkohol). Súd poukazuje na to, že trestný čin (za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky sp.zn. 3T/23/2020) spáchal tak, že odcudzil peňaženku, ktorú mala iná osoba pri sebe. Záznamy v registri trestov a registri priestupkov nie sú súlade s tvrdením obžalovaného, že v roku 2014 sa dopúšťal majetkovej trestnej činnosti a nepotreboval lúpiť na to, aby mal financie. Nasvedčujú práve tomu, že obžalovaný stupňuje svoje protiprávne konanie, nie je zamestnaný a prostriedky na svoju obživu si zabezpečuje práve majetkovou a následne aj násilnou trestnou činnosťou, ktorá najprv spočívala v páchaní priestupkov a následne prerástla do páchania trestných činov.

Pokiaľ ide o druh trestu ukladaný obžalovanému, súd musel vychádzať z toho, že ak ide o trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby ustanovená v osobitnej časti Trestného zákona prevyšuje 5 rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 druhá veta Trestného zákona), pričom podmienčne odložiť uloženie výkonu trestu odňatia slobody možno len vtedy, ak sa ukladá trest odňatia slobody neprevyšujúci 2 roky (§ 49 ods. 1 Trestného zákona), respektíve 3 roky (§ 51 ods. 1 Trestného zákona). Z uvedeného vyplýva, že v posudzovanej trestnej veci je obžalovanému možné uložiť len nepodmienečný trest odňatia slobody (vzhľadom na zvýšenú spodnú hranicu trestnej sadzby), pretože uloženie iného druhu trestu tu vylučuje priamo Trestný zákon. Súd musel uložiť nepodmienečný trest aj vzhľadom na ukladanie súhrnného trestu, ktorý nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším trestným rozkazom (§ 42 ods. 2 druhá veta). Súd teda uložil obžalovanému trest odňatia slobody na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby, pričom súd zohľadnil, že intenzita násillia voči poškodenému nebola vysoká a obžalovaný po odcudzení mobilného telefónu zistil, že poškodený nemá u seba finančné prostriedky od ďalšieho protiprávneho konania upustil. Súd má zato, že trest vo výmere 4 roky 8 mesiacov bude trestom zákonným, a dostatočným nielen na potrestanie obžalovaného, ale bude aj trestom primeraným a spravodlivým z pohľadu stíhanej trestnej činnosti a aj z pohľadu proporcionality.

Obžalovaného súd pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, nakoľko pred spáchaním skutku nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

V súlade s § 42 ods. 2 Trestného zákona bolo potrebné zrušiť aj výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Malacky z 30. apríla 2020, sp.zn. 3T/23/2020, právoplatnom dňa 03. júna 2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutie na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, pretože sa ukladal súhrnný trest.

V adhéznom konaní si poškodený H. G. uplatnil nárok na náhradu škody za odcudzený mobilný telefón vo výške 50,- Eur. Vzhľadom na to, že v konaní nebola preukázaná skutočná cena mobilného telefónu v čase skutku, bolo by ju potrebné zisťovať, čo presahuje potreby trestného stíhania, preto súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Vzhľadom na uvedené rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Trestného poriadku). Odvolanie má odkladný účinok. V písomne podanom odvolaní je potrebné uviesť voči ktorým výrokom rozsudku odvolanie smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.